

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Probațiune, mediere și asistența socială a victimelor infracțiunilor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Criminologie				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA				
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare*	E
				2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E - Examen / C - Colocviu / V - Verificare

**OB - Obligatoriu / OP - Opțional / F - Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					21
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					45
Tutoriat					6
Examinări					6
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					108
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Sociologie juridică / Sociologia devianței / Psihologie judiciară

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	On-site
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	On-site

6. Obiective

OBIECTIVUL GENERAL:

- Cunoașterea, analiza și explicarea conceptelor de bază din domeniul criminologiei și agresologiei, precum și a principalelor orientări, curente și teorii criminologice și victimologice cu accent pe criminalitatea violentă.
- Recunoașterea, analiza și evaluarea unor situații sociale conflictuale care conțin diverse grade de risc criminogen și conduite (auto)victimale.
- Cunoașterea și aplicarea unor strategii de politică anticriminală eficientă (eșantion reprezentativ) precum și elaborarea de măsuri psiho-socio-juridice raportate la cazuri concrete de prevenire și control a riscului criminogen și victimizării aferente.
- Utilizarea metodelor, tehnicilor și procedeele specifice cercetării criminologice / victimologice cu aplicabilitate la practica anticriminală și protecția victimelor unor categorii de infracțiuni.

OBIECTIVE SPECIFICE:

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- explice conceptele, orientările și teoriile criminologice cu accent pe etapele dezvoltării criminologiei / agresologiei / victimologie ca științe de sine stătătoare sau de ramură;
- descrie principalele forme de reacție socială împotriva fenomenului criminalității (în sens larg, criminologic) corelate cu evoluția cercetării criminologice și victimologice;
- înțeleagă și explice standardele internaționale și europene cu privire la politica și practica anticriminală cu aplicabilitatea în sistemul corecțional / de probațiune;
- cunoască și aplice specificul metodelor, tehnicilor și procedeele de cercetare criminologică din perspectiva celor două direcții de cercetare: criminologia generală și criminologia clinică;
- să aplice metodele de evaluare și intervenție psihosocio-juridică în vederea prevenirii și reducerii nevoilor cu potențial criminogen/ a riscului criminogen;
- utilizeze strategii și planuri alternative de suprav

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- CP1. Cunoașterea aprofundată a dezvoltărilor teoretice, a abordărilor metodologice și practice specifice probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor;
- CP3. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații / aspecte privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor, în contexte mai largi asociate domeniului;
- CP5. Utilizarea nuanțată și pertinentă a criteriilor și metodelor de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor;
- CP6. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare în domeniul probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.
- CT4. Rezolvarea eficace și eficientă a problemelor în situații de criză și stare conflictuală;

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Definirea conceptelor de bază din criminologie / agresologie și victimologie: criminalitatea ca fenomen socio-juridic complex Criminologia – obiect de studiu și definire. Scopul și funcțiile criminologiei ca știință	• prelegerea • expunerea problematizantă • explicația, conversația euristică	
2. Controlul criminalității: planificarea și managementul riscului criminogen / protecția socio-juridică a victimei		
3. Raportul dintre cercetarea criminologică, practica și politica anticriminală		
4. Criminologia etiologică: criminologia clasică și utilitarismul beccarian		
5. Criminologia etiologică: școala pozitivistă fondată de Cesare Lombroso		
6. Criminologia etiologică: teorii criminologice moderne		
7. Criminologia reacției sociale: nivelul elaborării actului normativ, relațiile interpersonale și reacția socială instituționalizată		
8. Criminologia reacției sociale: modele de reacție socială împotriva criminalității		

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
9. Criminologia dinamică: teoriile dinamice complementare		
10. Criminologia dinamică: teoriile dinamice propriu-zise - „teoria strategică” (Maurice Cusson)		
11. Agresologie și victimologie: specificul etiologiei criminalității violente		
12. Desistarea/ prevenirea criminalității: principiul prevenției sociale și situaționale (Rec. Europene)		
13. Desistarea/ controlul criminalității: planificarea sentinei și managementul riscului criminogen		
14. Desistarea/ pregătirea pentru liberare și asistența postpenală: specificul reabilitării socio-juridice corelată cu standardizarea programelor de reducere a riscului de recidivă		

Bibliografie

Referințe principale:

- Barbu, Alina; Geamănu, Radu Florin (coord.) și colab. 2021. Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentarii și jurisprudență. Universul Juridic.
- Bejan, Octavian. 2013. Metode de evaluare a activității anticrimă. Recomandări metodologice. Chișinău: Editura CEP USM.
- Bejan, Octavian. 2013. Activitatea criminologică practică în organele anticrimă din Canada. Chișinău: Editura CEP USM.
- Bujor, Valeriu; Bejan, Octavian. 2014. Elemente de statistică criminologică. Chișinău: Editura CEP USM.
- Butoi, Tudorel. (coord.). 2004. Victimologie. Curs universitar – perspectiva psihologiei victimale asupra cuplului penal victimă-agresor, București: Editura Pinguin Book.
- Chantraine, G., 2004, Par-delà les murs. Expériences et trajectoires en maison d'arrêt, 1-re édition, Presses Universitaires de France.
- Cioclei, Valerian. 2019. Manual de criminologie. București: All Beck.
- Durnescu, Ioan; Lewis, Sam; McNeill, Fergus; Raynor, Peter; Vanstone, Maurice. 2009. Reducerea riscului de recidivă după închisoare. București: Lumina Lex.
- Foucalt, Michel. 1995, A supraveghea și a pedepsi. București: Editura Humanitas.
- Iacobuță, Alecu Ioan (coord.). 2007. Criminologie. Curs universitar. Iași: Editura Venus.
- Iacobuță, Alecu Ioan. 2006. Criminologie. Iași: Editura Junimea.
- Oprean, Horea (coord.). 2003. Criminologie. Antropologie. Arad: Editura Servo-Sat.
- Mateescu, Mircea și Butoi, Tudorel (coord.); Butoi, Alexandru și Săndulescu, Mihai (autori). 2022. Masterat interdisciplinar. Elemente de asistență victimală. Expertiza psiho-legală. Consiliere psihologică. Medicină / Drept. București: Pro Universitaria.
- Mărculescu-Michinici, Maria-Ioana. 2017/18. Criminologie. Suport de curs. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Drept.
- Mihaiu, Simona. 2021. Criminalitatea violentă. București: Pro Universitaria.
- Mihăilă, M.-M.; Gavriluță, C.; Dughi, T.; Rad, D. 2025. The paradigm of Desistance and Correctional Interventions: Interdisciplinary Approach to Relapse Risk Reduction in Sexual Offenders, in Interdisciplinary Social Research in Economics, Environment, Education, and Philosophy. Societies 2025, 15(4), 112.
- Mihăilă, M.-M. (2025). Trauma-informed interventions in probation: a framework for ethical supervision and sustainable desistance. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 395-407.
- Mihăilă, M.-M. (2025). Desistance and correctional interventions: a comparative analysis of theoretical approaches and practical outcomes in criminal justice systems. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 408-420.
- Mihăilă, M.-M. (2025). Reframing domestic violence through a trauma-informed lens: integrative interventions for healing and empowerment. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 421-433.
- Mihăilă, M.-M. (2025). Desistance and victim protection: a narrative review of intersecting pathways in criminal justice reform. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 434-447.
- Mureanu, Carmen-Daniela. 2006. Percepția crimei – criminologia aplicată și criminologia clinică –, București: PHOBOS.
- Năstasă, Diana. 2013. Dincolo de gratii. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Rădulescu, M. Sorin. 2010. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Lumina Lex.
- Sandu, Antonio. 2017. Construcția socială a profesiei de consilier de probațiune. Iași: Lumen.
- Sandu, Maria. 2021. Desistance and victim protection in Romania: callaboration between probation and prison from the perspective of the programme “Reducing the Risk of Relapse”, Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă). Sociologie și Asistență Socială.
- Sandu, Maria. 2017. Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența post-penală. București: Pro Universitaria.
- Stănoiu, Rodica Mihaela. 1981. Metode și tehnici de cercetare în criminologie. București: Editura Academiei RSR.
- Tănăsescu, Ioan. 2003, Criminologie. Agresologie. Victimologie. Detentologie, București: All Beck.
- Voicu, Costică; Ungureanu, Georgeta. 2008. Studii de criminologie și victimologie. București: Pro Universitaria.
- Walklate, Sandra. 2007. Handbook of Victims and Victimology. Willan Publishing.

Referințe suplimentare:

- Durnescu, Ioan. 2011. Probațiunea. Teorii, legislație și practică Iași: Polirom.
- Lefterache, Lavinia Valeria și colab. 2021. Justitia penală în cazul minorilor. Editura Hamangiu.
- Miftode, Vasile (coord.). 2010. Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice. Iași: Lumen.
- Mihăilă, Maria & Copoeru, Ion. 2013. Ghid pentru soluționarea dilemelor etice în serviciile de probațiune. București: Ministerul Justiției & Konrad Adenauer Stiftung.
- Rădulescu, Sorin; Banciu, Dan; Dâmboeanu, Cristina. 2006. Justiția restaurativă. Tendințe și perspective în lumea contemporană. București: Lumina Lex.
- Poledna, Sorina. 2004, Comportamentul delincvent. Factori de risc și factori protectivi (Delinquent Behaviour. Risk and Protective Factors), Anul III, nr. 11/2004, București: EDP, R.A.
- Poledna, Sorina. 2000. Actori sociali în situații și interacțiuni violente. Parametrii sociali ai infracțiunii de omor în România și județul Cluj, în perioada 1990-1996, Presa Universitară Clujeană.
- Sandu, Maria. 2016. „The Victim’s Perspective in Psychosocial Assessment of the Aggression Behaviour”. SPECTO Timișoara.
- Sandu, Maria. 2010. „Criminological perspective over criminal and post-criminal psychosocial assistance”, în Social Work Review, București.
- Sandu, Maria. 2007. „Cercetarea criminologică între practica și politica anticriminală”, în Revista de Cercetare și Intervenție Socială nr. 19/2007, Iași.
- Stănișor, E., Bălan, A., Pripp, C., 2004, Universul carceral. Culegere de studii de criminologie și penologie, Editura Oscar Print, București.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Evoluția curentelor privind gândirea criminologică. Raportul dintre criminologie / agresologie / victimologie și dreptul penal / procesual penal; raportul cu alte științe psihosociale	• expunerea problematizantă • discuția, explicația • prezentare spețe/ studii de caz/ • microcercetări	
Standarde internaționale, europene și reforma legislativă la nivel național privind politicile penale: umanizarea sistemului de repressiune		
Criminalitatea în România raportată la criza socio-economică cu valențe culturale		
Metode și tehnici de cercetare în criminologie și victimologie		
Prevenirea și controlul riscului de recidivă / recădere / reiterare a comportamentului criminal în paradigma desistării		
Prevenirea și controlului riscului de autovătămare în paradigma desistării		
Prevenirea și controlul riscului pentru siguranța publică în paradigma desistării		

Bibliografie

Analele Universitatii 'Alexandru Ioan Cuza' din Iasi. Sociologie si Asistenta Sociala (Serie noua). Codul Penal român, actualizat.

Bujorean, Elena. 2017. Violenta simbolică în școală. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Din Iași.

Chantraine, G., 2004. Par-delà les murs. Expériences et trajectoires en maison d'arrêt, 1-re édition, Presses Universitaires de France.

Durnescu, Ioan. 2024. Groupwork. Strategies and Tools for Engaging with Justice-Involved Individuals. European Strategies Consulting.

Durnescu, Ioan. 2020. Abilități corecționale de bază. București: Ars Docendi.

Durnescu, Ioan. 2011. Probațiunea. Teorii, legislație și practică. Iași: Polirom.

Durnescu, Ioan. 2009. Asistența socială în penitenciar. Iași: Polirom.

*** Ghid de practici instituționale în instrumentarea cauzelor cu minori. 2005. Asociația Alternative Sociale, Iași.

European Journal of Criminology (<https://journals.sagepub.com/home/euc>).

European Journal of Probation (<https://journals.sagepub.com/home/ejp>).

ICJC 2018 International Criminal Justice Conference (<https://www.icjc2018.com>); 2nd International Criminal Justice Conference Community Sanction Kiev, Ukraine, September 2019 (<https://www.facebook.com/events/2436927366383089>).

Kalmthout, Anton M. Van (edit.), Durnescu, Ioan. (trad.). 2004. Reintegrarea socială și supravegherea infractorilor în opt țări europene. Craiova: SITECH.

Legea nr. 252 din 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, actualizată.

Legea nr. 254 din 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 211 din 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, actualizată.

Legea nr. 217 din 2003 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, actualizată.

Legea nr. 143 din 2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, actualizată.

*** Manual de probațiune. 2017. Proiectul „Consolidarea capacității sistemului românesc de probațiune de a furniza servicii eficiente alternative închisorii”. Programul RO 23 „Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate. Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014.

Palaghia Carmen. 2020. Fenomenul de bullying și cyberbullying în contextul actual, Revista de Asistență Socială, Nr. 2/2021.

Palaghia, Carmen. 2016. Dimensiuni ale devianței școlare. De la identificare la prevenție. Editura Pro Universitaria.

Programul „Reducerea Riscului de Recidivă”, în Poledna, S., Sandu, M., Berne, A. L., Foca, L., Palaghia, M. 2009. Manual de formare profesională privind lucrul cu persoanele condamnate care urmează să se libereze din penitenciar. București: Lumina Lex.

Schiacu, Valentin, Canton, Rob (coord.). 2008. Manual de probațiune, București: Euro Standard.

Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020-2030.

<https://lege5.ro/hotararea-nr-861-2018-pentru-aprobarea-strategiei-nationale-impotriva-trafficului-de-persoane-pentru-perioada-2018-2022-si-a-planului-national-de-actiune-2018-2020-pentru-implementarea-strategiei-nationale-impotriva-trafficului-de-persoane>

<http://www.mai.gov.ro/documente/obiective/Strategia%20nationala%20de%20ordine%20publica%202015-2020%20.pdf>

Revista de Știință Penitenciară, 1997/1998/2000; www.criminologie.org.ro; www.criminology.md.ro.

Revista de Practică Penitenciară. 2019. (<http://anp.gov.ro/revista-de-practica-penitenciara/colectiv-redactie/>)

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina „Criminologie” răspunde nevoii instituțiilor și organizațiilor din domeniul corecțional, de organizare și funcționare în baza unor principii socio-juridice, strategii, metode, tehnici și procedee fundamentate științific care să fundamenteze adoptarea unei legislații moderne adaptată la paradigma justiției restaurative cu privire la managementul riscului criminogen și realizarea securității comunitare.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă	Pondere (min. 30%)	50
-------------------------------	--------------------	----

Curs	Forma de evaluare			Verificare orală
	Pondere			20
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Nu
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Verificare orală periodică	50	Nu
Verificare practică periodică		50	Nu	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare			Verificare mixtă
	Pondere			80
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Da
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Studiu de caz	20	Da
Referat		40	Da	
Proiect		40	Da	

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare mixtă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

În cazul studenților cu cerințe educaționale speciale, condițiile de evaluare se modifică astfel:

- evaluarea finală NU este condiționată de promovarea evaluării continue;
- evaluarea finală va lua forma de „verificare scrisă finală”.

10.4 Standard minim de performanță

Aplicarea cunoștințelor, principiilor de cercetare, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul unei lucrări științifice / referat/ proiect / studiu de caz pe o temă din domeniul criminologiei/ agresologiei.

Data completării,

Titular de curs,
Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA

Titular de seminar,
Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. MIHAELA RADOI**